

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

46.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 15-го Іюня — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 15-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9 Іюня.

Ихъ Королевскія Высочества, Принцъ Карлъ Прусскій, Принцъ Фридрихъ Нидерландскій, съ Супругою и Принцессою Луизою, ихъ Дочерью, изволили прибыть, въ прошедшее Воскресенье, изъ Штеттина въ Кронштадтъ, на пароходъ *Камчатка*, и немедленно отправились въ Елагинскій Дворецъ.

Въ минувшее Воскресенье, 3-го Іюня, Государь Императоръ соизволилъ принимать, въ Елагинскомъ Дворцѣ, Каммергеровъ Австрійскаго Двора, Графа Аллони и Маркиза Висконти *Ажми*, и Капитана Сардинской службы, Маркиза *Кортанца*.

Высочайшими Грамотами, 14-го и 15-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: орденъ Св. Анны 1 й степени, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, Членъ Департамента Удѣловъ, *Яценко*, и Директоръ Особенной Канцеляріи по Кредитной Части, *Лаллнскій*.

— Высочайшимъ Указомъ, 14-го Мая, даннымъ Правительствующему Сенату, по засвидѣтельствованію Господина Главноначальствующаго надъ Почтовымъ Департаментомъ объ отлично ревностной службѣ въ особомъ трудахъ Вилнскаго Губернскаго Почтмейстера Надворнаго Совѣтника *Людвига Трефурта*, Всемилостивѣйше пожалованъ онъ, согласно удостовѣренію Комитета Гг. Министровъ, въ Коллежскіе Совѣтники.

В и л н а .

Недавно мы сообщили нашимъ читателямъ свѣдѣніе о бывшемъ въ Вильнѣ торжествѣ, по случаю открытія въ ней Кафедральнаго Николаевскаго Сотоваго Управленія. Теперь были мы свидѣтелями новаго праздника, столь же важнаго и торжественнаго. Вилнскій Святидуховъ Монастырь и великолѣпный храмъ его обновлены на счетъ суммъ, ассигнованныхъ отъ Высокомонашнихъ щедротъ, и пожертвованіями разныхъ благотворителей. По сему случаю, въ 4 день сего Іюня помннутый храмъ Святаго Духа, а вмѣстѣ и самый Монастырь, освещенъ были по чиноположенію новымъ Священно-Архимандритомъ сей важной обители, Высокопреосвященнѣйшимъ *Іосифомъ*, Архіепископомъ Литовскимъ и Вилнскимъ. Богослуженіе было столь же

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 9-go Czerwca.

Ich Królewskie Wysokości, Xiążę Jego Mość Karol Prusski, Xiążę Jego Mość Fryderyk Nederlandzki i Xiężna Jego Małżonka, z Xiężniczką Ludwiką Ich Córka przybyli w przeszłą Niedzielę ze Szczecina do Kroustadtu na fregacie parowej *Kamezatka*. Wysoocy Goście niezwłocznie udali się do Pałacu Jełagińskiego.

W przeszłą Niedzielę, 3-go Czerwca, PP. Hrabia *d'Appony* i Margrabia *Visconti Ajmi*, Szambelani Dworu Austriackiego, oraz Margrabia *Cortanze*, Kapitan służby Królewsko Sardyńskiej, mieli zaszczyt być przedstawionymi N. CESARZOWI Jego Mości w Pałacu Jełagińskim.

Przez Najwyższe Dyplomata, 14-go i 15-go Kwietnia, Najtąskawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Anny 1 ej klasy, Rzeczywiści Radcy Stanu: Członek Departamentu Dóbr Udziałowych, *Jaszczenko*, i Dyrektor Osobnej Kancellaryi w Wydziale Kredytowym, *E. mański*.

— Przez Najwyższy Ukaz do Rzadzającego Senatu, d. 14 Maja, na zaświadczenie P. Głównego Naczelnika Wydziału Pocht o wzorowo gorliwej służbie i szczególnych pracach Wileńskiego Gubernialnego PochtmiŃstra, Radcy Dworu *Ludwika Tr. furta*, tenże, zgodnie z uznaniem Komitetu PP. Ministrów, Najtąskawiej mianowany został Radcą Kollegialnym.

W i l n o .

Donieśliśmy niedawno o odbytej w Wilnie uroczystości, z powodu odkrycia tu Katedry św. Mikołaja i przeniesienia Dyecezalnego Litewskiego Zarządu. Teraz byliśmy świadkami nowego obrzędu, nie mniej ważnego i uroczystego. Wileński klasztor św. Ducha i wspaniała jego świątynia, odnowione zostały z summy przeznaczonych na ten przedmiot z MONARZEJ szczyroblowości, oraz z ofiar różnych dobroczyńców. Z tego powodu, dnia 4-go terażniejszego miesiąca, wspomniany kościół św. Ducha i sam klasztor były poświęcane, podług ustawy kościelnej, przez nowego bezpośredniego naczelnika tego znakomitego klasztoru, JW. Arcybiskupa Litewskiego i Wileńskiego *Józefa*. Nabożeństwo odprawiało się również uroczystie, wspaniale i w rozrzuwający sposób, jak i pierwszą razą: a zbiór gorliwego o chwałę Pańską ludu był jeszcze liczniejszy. JW. Wileński Wojen-

оржественно, благобно и благотворно, какъ въ первый разъ. Сочетаніе усердствующаго къ славі Божіей народа было еще многочисленнѣе. Въ торжествѣ семъ приняли участіе мѣстный Генераль-Губернаторъ *О. Я. Мирковичъ*, и прочіе высшіе Военные и Гражданскіе чины, и оно сопровождалось военнымъ парадомъ. Послѣ освещенія Архипастырѣ нашъ и Священно-Архимандритъ обители, Высокопреосвященнѣйшій *Иосифъ* угощалъ завтракомъ всѣхъ важнѣйшихъ посѣтителей въ новоустроенныхъ Настоятельскихъ кельяхъ. При семъ провозглашены были то-сты: за здравіе Государя Императора и всей Августѣйшей Фамиліи, за здравіе благодѣльствовавшихъ и трудившихся при возобновленіи Духова Монастыря и храма его, за здравіе Священно-Архимандрита и благоденствіе обители, а наконецъ за благоденствіе города Вильны и всѣхъ ея обитателей. Виленскіе бѣдныя не были забыты и при семъ торжествѣ, какъ при первомъ. Для нихъ пожертвовано еще Архiepископомъ *Иосифомъ* 150 рублей серебромъ и столько же отъ возобновленной Святодуховской обители.

Въ заключеніе сего описанія мы помѣщаемъ здѣсь приличное торжеству Слово, произнесенное при освещеніи храма бывшимъ Настоятелемъ Святодухова Монастыря, Преосвященнымъ *Платономъ*, Епископомъ Ковенскимъ, Викаріемъ Литовской Епархіи, подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ и при усердномъ попеченіи коего производилось возобновленіе и церкви и обители.

С Л О В О

Преосвященнаго Епископа Платона.

Нѣкогда Пророкъ *Аггей*, созерцая судьбу Иерусалимскаго Храма, возсозидавашагося въ его время, и сравнивая прежнее великолѣпіе онаго съ будущимъ величіемъ, сказалъ въ утѣшеніе его строителей: *Велия будетъ слава Храма сего послѣдняя нате первыя, — и на мѣстѣ семъ дамъ миръ, благодать Господь Вседержитель.* (Агг. 2, 10).

Благодареніе Господу! При сильной Его помощи, при щедромъ пособіи Благочестивѣйшаго Государя нашего и при вашемъ содѣйствіи, братія, и мы сподобились нынѣ обновить Храмъ сей и какъ бы возсоздать обитель, при немъ находящуюся. Что же мы скажемъ при семъ радостномъ для насъ событіи? Мы не Пророки, и храмъ сей, при всемъ его благолѣпії и великомъ значеніи для нашего края, во многомъ отличенъ отъ Иерусалимскаго: однако, припоминая прошедшее и по настоящему гадал о будущемъ, мы дерзаемъ сказать о немъ тоже, что прозорливый *Аггей* предрекалъ о Храмѣ древняго Израиля. *Велия будетъ слава Храма сего послѣдняя нате первыя*, говоримъ мы: ибо, уповавъ на благій Промыслъ Божій о святой Церкви, твердо надѣемся, что нѣкогда на мѣстѣ семъ Онъ даруетъ миръ ей съ разномыслищими въ Вѣрѣ.

Храмъ сей издревле отличался тѣмъ, что преимущественно должно составлять славу каждаго Храма Божія: я разумно твердость въ правотѣ и ревность къ поддержанію онаго. Въ семъ отношеніи онъ справедливо можетъ назваться непоколебимымъ столпомъ Православія и главною опорою его въ здѣшнемъ краѣ. Нынѣ, благодаря Бога и мудрости Правительства, пекущіяся водворить всюду вѣротерпимость, — нынѣ, говорю, ни одно вѣроисповѣданіе, ни въ одномъ Христіанскомъ Государствѣ, не терпитъ гоненія; но всѣ пользуются свободою въ Богослуженіи по своимъ обрядамъ, всѣ защищаются законами отъ своевольныхъ притѣсненій и наслаждаются благоденствіемъ въ такой мѣрѣ, въ какой могутъ имѣть оное, не стѣсняя правъ господствующей религіи. Но не то было прежде, не то было здѣсь во время чуждаго владычества, особенно при введеніи бывшей Уніи. Тогда иновѣрные туземцы, побуждаемые фанатизмомъ и ложною политикою, явно преслѣдовали несогласныхъ съ ними въ вѣрѣ, наипаче Православныхъ. Къ уничтоженію Православія въ здѣшнемъ краѣ и къ совращенію чадъ его въ Унію и Латинство употреблены были всѣ мѣры, какія только можно было придумать. И дѣйствіемъ сихъ мѣръ, всегда хитрыхъ и насильственныхъ, было то, что край сей, бывшій прежде православнымъ, сдѣлался латинствующимъ, а православные въ немъ храмы частію обращены въ иновѣрные, частію же преданы запустѣнію и вовсе уничтожены. Ближайшимъ доказательствомъ сего для насъ можетъ служить Вильна, гдѣ изъ тридцати шести нашихъ храмовъ, нѣкогда въ ней бывшихъ, къ концу прошед-

ны и Генерал-Губернаторъ *Мрковичъ*, и иinni wyżsi Wojskowi i Cywilni urzędnicy, przytomnymi byli całemu obrzędowi: towarzyszyli mu oraz parada wojskowa. Po odbytem poświęceniu, Jego Arcy-Pasterska Mość Opat klasztoru, przyjmował śniadaniem wszystkich znakomitszych gości, w nowo urządzonych pokojach Opactwa. Przy śniadaniu wznoszone były toasty: za zdrowie Najjaśniejszego Pana i całej Najjaśniejszej Rodziny, za zdrowie dobroczyńców świątyni i klasztoru św. Ducha, oraz tych, którzy się trudnili około ich odnowienia, za zdrowie Arcy-Pasterza Opata i za pomyślność klasztoru, nakoniec za pomyślność miasta Wilna i wszystkich jego mieszkańców. Wileńscy ubodzy nie zostali zapomnianymi i przy tej uroczystości, podobnie jak i przy pierwszej. Przesłano im w imieniu Arcy-Pasterza 150 rub. sr. i tyleż z summy odnowionego klasztoru św. Ducha.

Rończymy nasz opis pomieszczając tu stosowną do uroczystości mowę, mianą dnia tego przez byłego Opata klasztoru św. Ducha, *J.W. Platona* Biskupa Kowieńskiego. Wikarego Litewskiej Diecezyi, pod którego bezpośrednią wiedzą i przy gorliwym staraniu, doszło to odnowienie kościoła i klasztoru św. Ducha.

М О В А

J.W. BISKUPA P L A T O N A.

Niegdyś Prorok *Aggeusz*, patrząc na losy odbudowującego się Jerozolimskiego Kościoła, i porównując dawną jego świetność z przyszłą wielkością, rzekł ku pocieszeniu budowniczków: *Większa będzie chwala domu tego pośledniego niż pierwszego. A na tém miejscu d m pokój, mówi Pan zastępów.* (Aggeusz 2, 10).

Dzięki Najwyższemu! Przy Jego Opiekunczej łasce, przy szczodremъ wsparciu naszego Najprawowierniejszego MONARCHY i przy waszej pomocy, bracia, i my też mieliśmy szczęście odnowienia tego kościoła, i odbudowaliśmy niejako klasztor tutejszy. Cóż powiemy przy tym radośnym dla nas obchodzie? Nie jesteśmy prorokami — i kościół ten, przy całej swjej wspaniałości i wielkiemъ znaczeniu dla naszego kraju, pod wielą względami tak różny od Jerozolimskiego; z témъ wszystkiemъ przypominając przeszłość, i z dni obecnychъ wróżąc o przyszłości, śmiemy powiedzieć o nimъ toż samo, co natchniony *Aggeusz* przepowiedział o starożytniej świątyni Izraela: *Większa będzie chwala domu tego pośledniego niż pierwszego.* Tak mówimy, bo ufając w opiekę Opatrzności nad naszymъ świętymъ Kościołem, mocną mamy nadzieję, że kiedyś, na miej cu tém, Pan zesle pokój swojemu Kościołowi z różnomysłącymi w wierze.

Dom ten boży oddawna odznaczał się tѣm, co właśnie zjednywa i stanowi chwałę świątyni Pańskiej, to jest: stałością w prawej wierze i gorliwością o jej utrzymanie. Pod tymъ względem, słuszenie może się on nazwać niezachwianymъ filaremъ prawowierności, i główną jej podporą w tutejszymъ kraju. — Za dni naszych, niechъ będą dzięki Bogu i mądrymъ Rządomъ, starającymi się wszędy o zachowanie tolerancji — za dni naszych, powiadam, żadne wyznaczenie, w żadnemъ z państwъ chrześcijańskich, nie cierpi prześladowania, lecz wszystkie doznają swobody w dopełnianiu swychъ obrzędów, wszystkie ubezpieczone są prawami od samowolności i ucisków, i cieszą się błogą spokojnością o tyle, o ile nie ubliżają prawomъ religii panującej. Ale nie takъ było dawniej, nie takъ było za czasówъ obcego tu panowania: a zwłaszcza przy zaprowadzeniu byłej Uнії. Wtedy inowierni łuziemy, pobudzani fanatyzmemъ i mylną polityką, jawnie prześladowali wszystkich inaczęj myślących o wierze, mianowicie zaś prawowiernychъ. Dla zagłady prawowierności w tymъ kraju, i nawrócenia jej zwolenników do Uнії i Latynizmu, użyte były wszystkie środki, jakie tylko można było obmyślić. I w skutekъ tychъ środkówъ, zawsze podstępnychъ i gwałtownychъ, kraj ten, przedtѣmъ prawowierny, stał się rzymskimъ, a kościoły nasze albo zamienily się w inowierne, albo zostały opuszczone, albo zniszczone zupełnie. Najbliższymъ dowodemъ tѣj prawdy, może być dla nas Wilno, w którymъ z trzydziestu sześciu kościołów prawowiernychъ, ku schyłkowi przeszłego wieku pozostał tylko jeden — tylko jeden! — ten, w którymъ dziś stoimy.

шого столбця остался только один — только один! — и это был тот, в котором стоим мы ныне.

Каким же чудом он сохранил бытие свое и Православие? Не щадили ли его иновѣрные изъ вѣкаго состраданія? Не страшились ли посягнуть на него риди Св. Мучениковъ, въ немъ почивающихъ, которыхъ не только мы почитаемъ, но и лѣтописцы ихъ именуютъ патронами страны Литовской? О, Нѣтъ! Возникши при началѣ Уній, когда фанатизмъ, вводившихъ оную былъ въ сильнѣйшемъ разгарѣ, основанный братствомъ, отблвнившимъ отъ принявшихъ Унію и чрезъ это навлекшимъ на себя ихъ гнѣвъ и преслѣдованіе, воздвигнутый съ явнымъ намѣреніемъ сохранить Православіе въ бывшей столицѣ Литовскаго княжества и отсюда поддерживать оное во всемъ краѣ, Святодуховъ Храмъ естественно долженъ былъ подвергнуться и дѣйствительно подвергся такимъ нападеніямъ отъ враговъ Православія, какія едва ли испытала другой православный храмъ. Но забывъ прошедшее и не желая ни въ комъ возбуждать непріятныхъ о немъ воспоминаній, мы не будемъ говорить, что претерпѣлъ сей Храмъ за Вѣру Православную. Мы скажемъ только то, что, при всѣхъ злоключеніяхъ, онъ, какъ цѣлая купина, горѣлъ, но не сгоралъ въ огнѣ бѣдствій, и доселѣ сохранился православнымъ!

Такая непоколебимая твердость въ Православіи, такое геройское мужество въ страданіяхъ за оное, содѣлали сей Храмъ весьма знаменитымъ. Онъ давно извѣстенъ былъ не только въ семь краѣ, но и въ странахъ отдаленныхъ; его уважали не только простые Отцы и мѣстное начальство, но даже Вселенскіе Отцы и Самодержцы. Благочестивые миряне, воздвигавшіе по усердію приносы для иноковъ, поручали оныя попеченію его братствъ. Власть Епархіальная ввѣряла ближайшему надзору его настоятелей — церкви и обители, не только въ Виленской, но и въ окрестныхъ губерніяхъ. Святѣйшіе Патріархи Цареградскіе принимали его подъ особенный покровъ свой и удостоили называть его ставропигіальнымъ своимъ Храмомъ. Вицценоцы Русскіе всегда отечески печались о немъ, ходатайствовали за него въ несчастіяхъ, помогали ему въ нуждахъ и всемерно старались поддержать его, когда онъ былъ еще подъ чуждымъ владычествомъ; а по возвращеніи сего края, въ Державѣ Русскаго, въ общій составъ Россійской Державы, употребили на благоустройство его тысячи, возвели находящуюся при немъ обитель на высшую степень въ Іерархіи, даровали ей разныя отличія по примѣру знатнѣйшихъ монастырей въ Россіи, а дабы еще болѣе почтить оную, назначили ей въ настоятели главнаго Архiepіскупа въ нашемъ краѣ.

Вотъ первая слава сего Храма! Она велика, какъ велики были страданія его за вѣру, какъ важны заслуги его для нашей Церкви. Если бы сей Храмъ, который, какъ мы сказали, одинъ только оставался православнымъ въ Вильнѣ, — если бы сей Храмъ не столько былъ твердъ въ Православіи и менѣе равнодушенъ о немъ, если бы онъ впалъ въ Унію или Латинство: тогда, по всей вѣроятности, не только въ Вильнѣ, но и въ окрестныхъ градахъ и весяхъ, неостатокъ бы ни одного православнаго; тогда совершенно истребились бы здѣсь всѣ памятники бывшаго древле Православія, — тогда не было бы здѣсь святаго сѣмянца, изъ котораго оно теперь такъ влчественно начинаетъ расти и развиваться.

Но какъ ни велика слава, которую имѣлъ донынѣ Храмъ сей, мы надѣемся, что въ послѣдствіи онъ озарится еще болѣе. Донынѣ онъ славенъ былъ, какъ мужественный страстотерпецъ и непоколебимый ратоборецъ за Православіе; но придетъ время — и даруй Господи, чтобы онъ скорѣе наступило! — придетъ время, когда онъ съ побѣднымъ вѣнцомъ правды соединитъ палму вождѣннаго мира и подъ свѣщною ея сѣнію упокоитъ враждовавшихъ на него за вѣру. Да, уповая на благіи Промыслъ Божій о святой Церкви, мы твердо надѣемся, что вѣкогда на *лѣстѣ селѣ*, испытавшемъ столько бѣдствій отъ иновѣрныхъ, Господь дастъ ей вожделѣнный миръ съ ними и содѣлаетъ Храмъ сей источникомъ оного.

Многое внушаетъ намъ сію пріятную надежду. Ахъ, уже ли свѣтъ истины никогда не озаритъ иновѣрныхъ братьевъ нашихъ и не откроетъ имъ погрѣшностей ихъ въ вѣрѣ; а увидѣвъ оныя, уже ли они будутъ упорствовать въ неправыхъ мнѣніяхъ и не захотятъ послѣдовать здравому ученію? Уже ли страсти и вражда напрасная, доселѣ раздѣляющая ихъ съ

Какимъ же еудемъ zachował on byt swój i prawowierność? Oszczędził go inowierni, może z litości? Zachwiliż się może w osiągnięciu na tę świątynię, przez wzgląd na SS. Męczenników w niej spoczywających, których nie tylko my czcimy, lecz i latopisarze ich nazywają patronami Litewskiej ziemi? O, nie! Odmawiany w początkach unii, kiedy fanatyzm jej sprawców i szerzycieli w całym był zapale, założony przez bractwo, które się oddzieliło natychmiast od zwolenników unii, i ściągnięto przez to na siebie cały ich gniew i prześladowanie, wznieiony z jawnym zamiarem zachowania prawowierności w byłej stolicy Litewskiego Xięstwa i wspierania jej stąd po całym kraju, kościół św. Ducha nieuchronnie musiał doznać i doznał w rzeczy samej takich napadów od nieprzyjaciół prawowierności, na jakie zaledwie był wystawionym którykolwiek z prawowiernych kościołów. Lecz zapominając przeszłości i nie chcąc obudzać w nikim niemylch o niej wspomnień, nie będziemy mówili co ucieierał ten kościół dla prawej wiary. Powiemy tyle tylko, że wśród wszystkich ucisków, jak ów krzak biblijny, gorzał on i nie płonął w ogniu niedoli — i przetrwał dotąd prawowiernym!

Stałość tak niezachwiana, męstwo tak bohaterskie w podejmowanych dla wiary cierpieniach, zjednały też kościółowi temu nader zaszczytną sławę. Oddawna był on znanym nie tylko w tym kraju, lecz i w oddalonych: szanowali go, nie tylko lud prosty i miejscowe władze, ale nawet powszechni Pasterze i Cesarze nasi. Pobożni, zakładający z swęj gorliwością schronienia zakonne, poruczali je opiece tutejszego bractwa. Władze Dyceezalne oddawały pod bezpośredni nadzor naczelników tego klasztoru kościoły i klasztory, nie tylko w Wileńskij lecz i w okolicznych guberniach. Najświętsi Patryarchowie Carogrodzcy przyjeżdżali pod swą szczególną opiekę i uczęszczali tę świątynię imieniem Stauropegijałnej. Monarchowie Rosyjscy opiekowali się nią zawsze po ojcowsku, wstawiali się za nią w nieszczęściach, dopomagali w potrzebach, i starali się wszelkimi sposobami o jej utrzymanie, gdy była jeszcze pod berłem obcym: za powrotem zaś tego kraju, oddawna ruskiego, do ogólnego składu Rosyjskiego państwa, wyłożyli na ozdobę i uporządkowanie jej tysiące, podnieśli na wyższy stopień w hierarchii, udzieliли jej różnych przywilejów na równi ze znakomitszymi klasztorami w Państwie, i aby jeszcze bardziej ją uświetnić, naznaczył jej za Naczelnika, Głównego Arcy-Pasterza w naszym kraju.

Oto pierwsza chwala tej świątyni. Wielką jest ona, jak wielkie były jej cierpienia za wiarę, jak ważne zasługi dla naszego Kościoła. Bo jeśliby ta świątynia, jedyna powtarzam — co pozostała prawowierną w Wilnie — jeśliby ona nie była do tylu niezachwiana w prawowierności i mniej gorliwą o jej zachowanie: jeśliby ona odeszła do Unii lub Latynizmu: wtedy, podług wszelkiego prawdopodobieństwa, nie tylko w Wilnie, lecz i w okolicznych miastach i siolach, nie pozostałoby ani jednego prawowiernego; wtedy, wytepiłyby się tu wszystkie pańki dawniej religii: wtedy, nie pozostałoby tu świętego nasienia, z którego teraz tak okazale zaczyna ona rozwijać się i krzewić.

Lecz jakkolwiek wielka chwala, którą miał kościół ten dotąd, mamy nadzieję, że z postępem czasu, zajaśnieje on jeszcze większą. Dotąd sławnym on był, jako nieugięty męczennik i odważny bojownik za prawą wiarę: lecz przyjdzie czas — i daj Panie, aby on rychlej nastąpił — przyjdzie czas, gdy ze zwyciężkim wieńcem prawdy połączy on palnę pożądanego pokoju, i pod świętym swym cieniem uspokoi tych, którzy z nim spierali się o wiarę. Tak, ufając w dobroczynną opiekę Opatrzności nad świętym kościołem, mocną mamy nadzieję, że kiedyś na miejscu tym co doznało tyle ucisków od inowiernych, Pan da swemu kościółowi pożądaną z nimi pokój.

Wiele mamy powodów na stronę tej miłej nadziei. Bo podobnaż to, aby światło prawdy nie dosięgło nigdy naszych inowiernych braci i nie odkryło im oczu na oświecenie? A ujrzawszy je, czyliż będą oni trwali upornie w swém zapoznaniu, i nie zechcą usłuchać głosu prawdy i przekonania? Czyliż namiętności i nadaremna walka, dotąd ich od nas dzielące, nigdy w nich nie ostygną i nie

нами, никогда не охладѣютъ, не потухнутъ въ нихъ; а любви, святая любовь, которую паче всего заповѣдали Спаситель и Апостолы, (Іоан. 15, 12. 17. Кол. 3, 14), которая должна быть отличительнѣйшимъ качествомъ учениковъ Христовыхъ (Іоан. 13, 35), безъ которой вся вѣра *ниги* (1 Кор. 13, 2), — ужели сія любовь никогда не согрѣетъ сердца ихъ и не побудитъ ихъ жить съ нами въ мирѣ и единомыслии? Какъ, они всегда будутъ отдѣляться отъ насъ, подобныхъ имъ Христіанъ, когда знаютъ, что общій нашъ Спаситель молилъ и заповѣщалъ предъ смертію, *да вси ученики его едино будутъ*? (Іоан. 17, 21). Какъ, они всегда будутъ отдѣляться отъ насъ, когда всѣмъ извѣстно, что мы единоплеменные имъ братія, что предки ихъ были одной въ нами вѣры? Они всегда будутъ отдѣляться отъ насъ, когда мы съ братскою любовію распростираемъ къ нимъ руку и ежедневно молимъ Господа о нашемъ единеніи? Они всегда будутъ отдѣляться отъ насъ, когда опыты учить ихъ, что вражда и раздѣленіе непринесаютъ добра, а производятъ только зло? Нѣтъ, мы предполагаемъ въ нихъ столько разумнѣй и любви къ истинѣ, столько благородства и христіанскаго чувства, столько родственнаго влеченія къ намъ и доброжелательства себѣ самимъ; при томъ, мы столько надѣемся на дѣйствіе любви нашей къ нимъ, на силу молитвъ нашихъ, а паче всего на Промыслъ Отца Небеснаго, пекущагося собрать *растопленную гадю* свою *во едино* (Іоан. 11, 52), что никакъ не сомнѣваемся, чтобы не пришло нѣкогда время, когда средоточіе между нами разорится, разномыслие уничтожится и они пожелаютъ, по внушенію Апостола, имѣть съ нами *единеніе духа въ союзѣ мира* (Еф. 4, 3).

Все, братія, зависитъ отъ воли Божіей! Вы знаете, что такое была Унія? Духовковая непріязнь ея съ Православіемъ, по видимому, сдѣлала такое раздѣленіе между нами, что примиреніе ихъ казалось невозможнымъ. Но *невозможная условію, возможна суть у Бога* (Лук. 18, 27), и то, чего никто не ожидалъ, сбылось въ очахъ нашихъ. Вотъ уже седьмій годъ, какъ бывшіе Уніаты *прискреннѣ* примирились съ нами, и мы не разъ уже праздновали въ семъ храмѣ торжество ихъ воссоединенія! Вотъ священство ихъ, а нѣтъ наше — Православное, въ семъ же храмѣ и купно съ нами, едиными усты и единымъ сердцемъ славить Господа! И самъ Перво-святитель ихъ теперь не только Святитель Православной Церкви, но и ревностнѣйшій ея поборникъ, благосердый Архипастыръ нашъ и даже настоятель той обители, противъ которой враждовали нѣкогда его предшественники. Какое дивное воссоединеніе! Почему же не думать, почему не надѣяться, что подобное единеніе мы будемъ имѣть нѣкогда и съ тѣми, съ коими въ союзѣ была Унія? Все, братія, зависитъ отъ воли Божіей!

Если же Господу угодно будетъ исполнить наше чаяніе, или лучше сказать, желаніе всѣхъ истинныхъ Христіанъ, скорбѣщихъ о несчастномъ раздѣленіи Христовой Церкви; если Ему угодно будетъ привести разномыслящихъ нынѣ *въ соединеніе вѣры*, въ которое, по словамъ Его Апостола, должны нѣкогда достигнуть *вси* (Еф. 4, 13) и о коемъ такъ многіе и много уже старались на Востокъ и Западъ: то гдѣ оно должно начаться и совершиться для насъ, какъ не на *мѣстѣ семъ*, не въ храмѣ семъ? Здѣсь хранится святое сѣмя Православія — нетлѣнные останки первыхъ Литовскихъ мучениковъ, которые чудотѣльствомъ своимъ громогласно вѣщаютъ о святости нашей Вѣры и призываютъ къ ней соотечей. Здѣсь наши предки, во дни страданій за вѣру, съ *воплемъ крѣпкими и со слезами приносили молитвы къ Могице* спасти (Еф. 5, 7) отъ золь разнотѣрія, а нынѣ подвижники благочестія усердно молятъ Господа о мирѣ всего міра и соединеніи Церквей Божіихъ. Здѣсь, наконецъ, обитель Іерарха, который по великой ревности къ Православной Церкви, возвратилъ уже столько чадъ въ ея нѣдра, а нынѣ заботливо печется о ея благодѣ. Не можемъ ли по сему надѣяться, что здѣсь, въ этомъ Храмѣ Святаго Духа, всеисполная благодать Его соберетъ нѣкогда чуждыхъ намъ по вѣрѣ и соединитъ ихъ съ нами союзомъ любви и единомыслия? А если это сбудется, то по истинѣ *велия будетъ слава Храма сего послѣдняя нате первымъ*.

Помышляя, братія, о сугубой славіи сего Храма, возблагодаримъ Господа за первую и будемъ молить Его о послѣдней. Воззовемъ къ Нему изъ глубины

погаснѣ; а любовь, святая любовь, которая надewszystko за-
леcali Збавитель и Апостолы (Jan 15, 12 17. Kolos. 3, 14), która powinna być najznakomitszym przymiotem uczniów Chrystusowych (Jan 13, 35) bez której cała wiara *niczém* (1 Kor. 13 2). — azaliż ta miłość nigdy ich serc nie zagrzeje i nie pobudzi do życia z nami w pokoju i jednomyślności? Jako! oni zawsze będą się oddzielali od nas, podobnych im Chrześcian, gdy wiedzą, że spólny nasz Zbawiciel modlił się i polecał przed zgonem: *aby wszyscy jego uczniowie byli i stanowili jedno!* (Jan 17, 21). Zawsze będą oni oddzielali się od nas, gdy wszystkim wiadomo, żeśmy jedноплеменни ich bracia, że przodkowie ich byli jednę z nami wiary? Zawsze będą się oni oddzielali od nas, gdy my z braterską miłością wyciągamy ku nim rękę, i codziennie błagamy Boga, aby nas połączył? Zawsze będą się od nas oddzielali, gdy doświadczenie ich uczy, że walka i rozdział nie wiedzą ku dobremu, lecz tylko złe rodzą? — Nie! my przypuszczamy w nich tyle wyrozumienia i miłości prawdy, tyle szlachetności i chrześcijańskiego uczucia, tyle rodzinnego pociągu ku nam i życzliwości dla siebie samych: przytém, tyle liczymy na skuteczność naszej ku nim miłości, na moc naszych modlitew, a nadewszystko na łaskę Ojca Niebieskiego, przemysławającego o *zgrupowaniu w jedno rozproszonych swych synów* (Jan. 11, 52), że nie wątpimy bynajmniej o przyjeściu czasu, gdy śródkiująca między nami zasłona upadnie, różnomyślność zniknie, i zapragną oni, podług zalecenia Apostoła, mieć z nami *jedność ducha w związku pokoju* (Efez 4, 3).

Wszystko zawisło od woli Bożej, bracia moi! Wiedzieć była Unia? Dwuwiekowa jej niechęć, już by się zdało położyła między nią a nami taki przedział, że pojednanie było prawie niepodobne. Lecz *niepodobne u ludzi, podobne jest u Boga*: (Luk. 18, 27) i to czego nikt się nie spodziewał, spełniło się w naszych oczach. Oto już rok siódmy jak byli Unijacy podali nam z najszczerszym sercem rękę pojednania, i nie raz już w tutejszej świątyni obchodziliśmy radośną pamiątkę tej zgody. Oto ich duchowieństwo, a dziś prawowierne nasze! Łącznie, w jednej świątyni, jednymi ustami i jednym sercem chwalimy Pana *Łam* ich naczelny Pasterz, teraz nie tylko Pasterz Prawowier-
nego Kościoła, ale i najgorliwszy z jego obrońców, miłościwy nasz Arcy-Pasterz, i nawet bezpośredni naczelnik tego klasztoru, przeciw któremu tak nieprzyjaźnie występował. Jego poprzednicy! Jakie dziwne połączenie! Czemuż więc nie myśleć, dla czego się nie spodziewać, że podobne połączenie możemy mieć kiedyś i z tymi, z którymi w związku była Unia? Wszystko, bracia moi, zawisło od woli Bożej!

Gdy zaś spодоба się Panu ziścić nasze oczekiwanie, albo powiedzmy właściwiej, oczekiwanie wszystkich prawdziwych Chrześcian, zasmuconych nieszczęsnym rozdzieleniem Chrystusowego Kościoła; gdy Mu się spодоба przywieść różnomyślących teraz do *jedności wiary*, do której, podług słów Apostoła, powinni kiedyś przyjeść *wszyscy* (Efez 4, 13), i o którą tylu i potylekroć już się starało na Wschodzie i na Zachodzie: to gdzież to połączenie po-
winno się zacząć i uzupełnić dla nas, jeśli nie na *naszej* świętej nasienie prawowierności — nieskazitelne ciała pierwszych Litewskich Męczenników, których błogosławione cuda tak wymownie zaświadczały o świętości naszej wiary, i powołują do niej spółziomków! Tu nasi przodkowie, z *wol. niem potężnym i łzami ich mógł w bawie* twy i pokorne prośby ku *Temu, który ich mógł w bawie* (Zyd. 5 7) od klęsk różnowierstwa: a teraz zwolennicy prawowierności usilnie błagają Boga o pokój całemu światu, i jedność Bożego Kościoła. Tu nakoniec stolica Hierarchy, który przez swą wielką gorliwość ku Prawowier-
nemu Kościołowi, przywiódł już tylu synów w jego objęcia: a teraz tak troskliwą ma pieczę o dobro Kościoła! Czyżliż więc nie możemy mieć nadziei, że tu, w tym kościele św. Ducha, Wszechmocna Jego łaska zgromadzi kiedyś obcych nam co do wiary, i połączy ich z nami węzłem miłości i jednomyślności? — A jeśli to się ziści, to *zaprawdę większa będzie chwala domu tego pośledniego niż pierwszego!*

Rozmyślając o tej podwójnej chwale tutejszej świątyni, podziękujemy, bracia moi, Panu za pierwszą i błagamy Go o ostatnią. Weźwiemy ku niemu z głębi serc

ердець нашихъ и рече: Боже милосердый, Боже всемогущий! Отъ вѣка назиралъ Ты Храмъ сей милостивымъ окомъ, хранилъ его отъ всѣхъ вражескихъ умысловъ и достопадно соблюлъ въ правотѣ. Благодаримъ Тебя, Господи, за сію великую милость, величаемъ и Св. Храмъ Твой, надъ коимъ Ты явилъ толикую силу и благость. Но кунно молимъ Тебя, Милосердый, пребуди милостивъ къ нему до вѣка, и съ новымъ освященіемъ его на Твое служеніе, облеки его въ новую славу, излей на него обильнѣйшую благодать Твою во спасеніе всѣхъ молящихся въ немъ, посѣщающихъ его и благодѣющихъ ему; а во время благопріятно въздѣйствуй ею на сердца иновѣрныхъ братій нашихъ и соедини ихъ съ нами въ семь Дому Твоемъ, да у всѣхъ будетъ, по слову Твоего Апостола, *едина вѣра, какъ Ты единъ Господь нашъ* (Еф. 4, 5). Аминь.

В а р ш а в а.

Выписка изъ протокола Статсъ Секретаріата Царства Польскаго.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч..

Во вниманіи къ бѣдствіямъ, претерпѣннымъ жителями Нашего Царства Польскаго отъ неурожая и разлитія рѣкъ, признавъ за благо въ Нашемъ о нихъ попеченіи распространить еще дальѣе помощь и облегченія, уже имъ оказанныя, повелѣли Мы и повелѣваемъ:

Статья 1-я. Не взысканные понынѣ за 1844 и текущій 1845 годы, денежные экзекуціонные штрафы, причитающіеся казнѣ Царства за подати и сборы, въ опредѣленные сроки не внесенные, сложить, съ тѣмъ, чтобы и дальнѣйшіе сего рода штрафы, въ той части, какая причитается казнѣ, не были ни взыскиваемы, ни зачисляемы по казначейскимъ книгамъ, по концѣ Октября сего года.

Статья 2-я. Исполненіе сей воли Нашей возлагаемъ на Намѣстника Нашего Царства Польскаго.

Данъ въ Варшавѣ, Мая 10 (22) дня 1845 года.

2 (14) с. м., въ 3 часа по-полудни, происходило торжественное открытіе двухъ станцій желѣзной Варшавско-Вѣнской дороги, отъ Варшавы до Прушкова и Гродзиска. Намѣстникъ Царства, Г. Генералъ-Фельдмаршалъ изволилъ присутствовать при открытіи сей дороги, и въ сопровожденіи нѣсколькихъ сотъ приглашенныхъ ообщъ изволилъ ѣздить въ Гродзиско. Черезъ нѣсколько часовъ, по отбытіи первой цѣли, двинулась туда вторая, съ 600 пассажирами.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 6 Іюня.

Въ Мониторѣ напечатана сегодня обширная статья о Лондонскомъ трактатѣ, отъ 29-го Мая, въ коей опровергаются толки оппозиціонныхъ журналовъ, и объясняются настоящій смыслъ сего трактата. Между прочимъ, разсматривая силу 10-й статьи новаго договора, утверждаютъ, что приотставленные трактаты 1831 и 1833 годовъ, только съ общаго согласія обѣихъ державъ могутъ быть, по прошествіи пяти лѣтъ, приведены въ исполненіе, а по истеченіи 10 лѣтъ, будутъ считаться не дѣйствительными.

Въ *Gazette de France* утверждаютъ, что сынъ Донъ Карлоса, инфантъ Карлъ-Людвигъ, намѣренъ поддерживать права свои на испанскую корону, по силѣ саліческаго закона.

Здѣсь получены извѣстія изъ Алжира отъ 30-го Мая. Маршалъ Бюжо намѣревался выѣхать изъ Орлеанвилля 25-го Мая, и слѣдовать чрезъ Ведъ-Гардъ-Шанъ въ Тіаретъ. Герцогъ Монпансьерскій, находясь при колоннѣ маршала Бюжо, имѣлъ 24-го чистоты легкой пароксизмъ лихорадки, и ему совѣтовали поспѣть въ Орлеанвилль. Въ тулонскихъ журналахъ пишутъ, что герцогъ Монпансьерскій, по окончаніи экспедиціи въ Африкѣ, посѣтитъ берега Сирин.

нашихъ: Боже Милосердый! Боже Всzechмоуны! Одъ вѣковъ споглądał na ten kościół miłosierwemъ okiemъ, ochraniał go od wszystkich nieprzyjaźnychъ zamachówъ, i chwalebnie zachowałъ w prawowierności. Dziękujemy Ci Panie za tę wielką łaskę, wystawiamy i ten święty przybytek Twój, nad którymъ okazałъ taką mocъ Swą i dobroć. Lecz orazъ błagamy Cię, Boże Miłosierdzia, bądź dlań miłosierw na wieki, i wrazъ z nowymъ poświęceniemъ jego ku Twojemu uwielbieniu, przyobleczъ go w nową chwałę, wylej nań najobfitszą swą łaskę, ku zbawieniu wszystkichъ modlącychъ się w nimъ, wstępującychъ doń i przynoszącychъ ofiary; a w czasъ przypodobany, podziałajъ przezeńъ na serca inowiernychъ naszychъ braci, połączъ ichъ z nami w tymъ domu Twoimъ, aby była u wszystkichъ, podługъ słówъ Twojego Apostoła, *jedna wiara, jakęś Ty jedynymъ naszymъ Panemъ*. (Efez 4, 5). Amen.

W a r s z a w a.

Wypisъ zъ protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z WOJEWÓDZKIEJ

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECHъ ROSSYI, KRÓL POLSKI,

i t. d. i t. d. i t. d.

Z uwagi na klęski, jakichъ doznali mieszkańcy Naszego Królestwa Polskiego, z powodu nieurodzaju i wylewu rzekъ, rozciągającъ dalejъ jeszcze zъ Naszej o dobro ichъ pieczołowitości, pomocъ i ulgi jużъ imъ przyzniesione, Rozkazaliśmy i Rozkazujemy;

Artykuł 1. Niepobrane dotychczasъ zъ roku 1844, tudzieżъ zъ roku bieżącego kary exekucyjne pieniężne, przypadające Skarbowi Królestwa, od wszelkichъ podatkówъ i należności jego nieopłaconychъ w terminachъ stale wskazanychъ, Umarzamy, mieć chcącъ nadto, ażeby dalsze kary tego rodzaju w części ichъ, Skarbowi przypadające, nie były pobierane ani prenotowane, ażъ po koniecъ miesiąca Października bieżącego roku.

Art. 2. Wykonanie tѣj woli Naszej, Polecamy Намієstnikowi Naszego Królestwa Polskiego.

Danъ w Warszawie, dnia 10 (22) Maja 1845 roku.

Dnia 2 (14) b. m., o godzinie 3 ej zъ południa, nastąpiło uroczyste otwarcie drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, na dwóchъ stacyachъ, od Warszawy do Pruszkowa i Grodziska. J. O. Xiążę Warszawski, Jenerał-Feldmarszałekъ, Намієstnikъ Królestwa, raczyłъ być obecnymъ temu obrzędowi, po którymъ, w towarzystwie kilkusetъ zaproszonychъ osóbъ, raczyłъ odbyćъ przejazdъ do Grodziska. Za pierwszymъ konwojemъ, w godzinę kilka, przybyłъ także drugi, liczący przeszło 600 osóbъ.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryżъ, 6 czerwca.

Monitor umieściłъ dzisiaj obszerny artykułъ o traktacie Londyńskimъ, zawartymъ 29-go maja, w którymъ zbija fałszywe twierdzenia dziennikówъ opozycyjnychъ, i wyjaśnia właściwe brzmienie traktatu. Między innemi punktami, zastanawia się nadъ 10 m art. nowej konwencyi, i tenże w tymъ sposobie tłumaczy, że zawieszone konwencye zъ 1831 i 1833 roku, mogą tylko za wspólnymъ porozumieniemъ się obuъ narodówъ wejśćъ na nowo po pięciu l-tachъ w wykonanie, zaśъ po upływie latъ 10-ciu zupełnie ustają.

— *Gazette de France* utrzymuje, że Xiążę Karol Ludwikъ (synъ Donъ Karlosa) zamierza stale obstawać przy zasadachъ prawa salickiego i bronić prawъ swoichъ do korony hiszpańskiej.

— Otrzymałъ tu wiadomości zъ Algieru, zъ dnia 30-go maja. Marszałekъ Bugeaud miałъ w d. 25-m maja opuścić Orleausville i udać się przezъ Wedъ Hardszynъ do Tiaretu. Xiążę Montpensier, który się znajduje przy kolumnie Marszałka Bugeaud, miałъ dnia 24-go lekki napadъ febrы; radzono mu zatѣmъ pozostać w Orleausville. Dzienniki Tulonskie donoszą, że Xiążę Montpensier, po ukończeniu wyprawy w Afryce, zwiedzi brzegi Syryi.

8 Июня.

На вчерашнемъ зазданіи, палата депутатовъ утвердила проектъ желѣзной дороги изъ Парижа въ Лионъ, и оттуда въ Авиньонъ, большинствомъ 230 голосовъ противъ 4.

— Сюда снова прѣѣхали 32 Египтянина (изъ коихъ 4 носятъ титулъ беевъ), для образованія во Франціи. Юноши сіи сопровождали Гулима-бея, сына Мегмеда-Али.

— Г-нъ Одиллонъ-Барро такъ сильно заболѣлъ горломъ, что опасались за его жизнь. Теперь ему гораздо лучше.

— Въ *Gazette de France* пишутъ, что палата будетъ распушена и что въ Нолбръ начнутся новые выборы.

9 Июня.

Сегодня, въ палатѣ депутатовъ начались пренія по бюджету государственныхъ расходовъ. Г. Гуэнь предложилъ министерству вопросъ: — намѣрено-ли правительство, вопреки мнѣнію палаты перовъ, предложить въ слѣдующее зазданіе проектъ о перемѣнѣ рентовъ? Министры, послѣ непродолжительнаго между собою совѣщанія, предоставили министру финансовъ объявить, что министерство не сдѣлало еще по сему предмету никакого постановленія. Г-нъ Кремье полагалъ, что палата вправе приостановить совѣщаніе объ опредѣленіи процентовъ, до времени положительнаго со стороны министровъ отвѣта. За сѣмъ палата приступила къ собиранію голосовъ по сему предмету, и отвергла его большинствомъ 145 голосовъ противъ 134; за сѣмъ приняла бюджетъ государственнаго долга и министерства юстиціи.

— Эскадра, находящаяся въ Тулонѣ по 4-е число с. м., не получила еще предписанія къ выходу въ море; лица, коимъ это ближе извѣстно, утверждаютъ, что министерство не предприметъ никакихъ мѣръ противъ Марокко, до полученія донесеній отъ генерала Деларю. Кромѣ мароккесскаго дѣла, публика занимается теперь появленіемъ вновь Абд-эль-Кадера въ предѣлахъ французскихъ владѣній. Если ему удастся пробраться въ горы Кабиловъ, то Франція, для вытѣсненія его оттуда, принуждена будетъ жертвовать людьми и деньгами, и сражаться съ непокорными племенами. Но какъ мало можно полагаться на наружную покорность горцевъ, это доказываютъ неконченныя еще экспедиціи: маршала Бюжо въ Ауресскіе горы, и полковника Сентъ-Арно въ Тенесскія горы и Орлеанвилль. Арабы привыкли сегодня покоряться, а чрезъ нѣсколько дней возмущаться.

10 Июня.

Г-нъ Гизо, въ первый разъ послѣ болѣзни, явился сегодня въ палатѣ депутатовъ; всѣ поздравляли его съ выздоровленіемъ. Морской министръ предложилъ проектъ назначенія кредита около 10 милл. фр., на вооруженіе флота, долженствующаго, по слѣдствію трактата 29 Май, состоять у береговъ Африки, для прекращенія торга Неграми. Въмѣстѣ съ этимъ министръ представилъ означенный трактатъ и инструкцію начальнику онаго. Потомъ палата продолжала разсматривать бюджетъ расходовъ, и именно, по министерству иностранныхъ дѣлъ. При этомъ случаѣ г-нъ Билльо объявлялъ предстоящіе для рѣшенія политическіе вопросы. Г-нъ Гизо, въ длинной и сильной рѣчи опровергалъ заключенія оратора, стараясь доказать, что министерство всегда и вездѣ печется о выгодахъ Франціи. При отходѣ почты, г-нъ Гизо былъ еще на кафедрѣ.

— Разнесся слухъ, что правительство, по полученіи телеграфической депеши изъ Мадрита, приказало выѣхать изъ Парижа многимъ испанскимъ выходцамъ, принадлежащимъ къ партіямъ карлистской и изступленной.

— Въ *Revue de Paris* увѣряютъ, что начальникомъ французской эскадры, которая отправлена будетъ къ африканскимъ берегамъ, въ исполненіе заключеннаго съ Англіею трактата, для прекращенія торга Неграми, будетъ назначенъ контръ-адмиралъ Дюпети-Туаръ.

— Г-нъ Пискатори выѣхалъ изъ Парижа къ посылскому посту своему въ Асинахъ.

— Генералъ-инспекторъ всей кавалеріи, генералъ-лейтенантъ баронъ Демишель, и перъ Франціи генералъ-лейтенантъ виконтъ де Сaux, бывшій военнымъ министромъ, скончались на дняхъ въ Парижѣ.

Дня 8 czerwca.

Izba Deputowanych zatwierdziła wczoraj projekt kolei żelaznej z Paryża do Lyonu i z Lyonu do Avignon, większością 230 głosów przeciw 4.

— Znowu przybyło tu 32 Egipcyan, z których czterej mają tytuł Beja, w celu otrzymania wykształcenia naukowego we Francji. Młodzieńcy pomienieni są towarzyszami podróży Hulimaz Beja, syna Mehmeda-Alego.

— P. Odillon Barrot tak mocno zachorował wczoraj na gardło, że się obawiano o jego życie. Teraz jednak ma się znacznie lepiej.

— *Gazette de France* utrzymuje, że Izba ma być rozwiązana, i że w miesiącu Listopadzie rozpoczną się nowe wybory.

Дня 9 czerwca.

Izba Deputowanych rozpoczęła dziś rozprawy nad budżetem wydatków. P. Guizot zapytał Ministrów, czyli rząd, mimo przeciwnego zdania Izby Parów, zamierza na przyszłe posiedzenie wnieść projekt o zamianie rent. Ministrowie, po krótkiej między sobą naradzie, upoważnili Ministra skarbu do oświadczenia, że gabinet nie jeszcze w tym przedmiocie nie postanowił. P. Crémieux mniemał, że Izba mogłaby zawiesić obrady nad uchwaleniem procentu od długu, dopókiby Ministrowie stanowcziej nie dali odpowiedzi. Izba przystąpiła do głosowania nad tym wnioskiem, i odrzuciła go większością 143 głosów przeciw 134, poczem uchwaliła budżet długu krajowego i wydziału sprawiedliwości.

— Eskadra ewolucyjna w Tulonie, do 4 go b. m. oczekiwala jeszcze na rozkazy rządu, aby się puscic na morze; atoli osoby świadome rzeczy utrzymują, że gabinet w sprawie Marokkańskiej dopóty nie nie przedsięwzięcie, dopóki nie otrzyma wiadomości od Generała Delarue. Prócz sprawy Marokkańskiej, uwaga publiczna zajęta jest nieminiej zjawieniem się Abd el Kadera w posiadłościach francuzkich. Gdyby się Emirowi udało dostać w góry Kabylskie, Francya, dla wyrugowania go stamtąd, musiałaby ponieść wielkie ofiary w ludziach i pieniądzach, i toczyć wojnę mieczem i ogniem z niekarnymi plemiony. Jak mało zaś ufć można powierzchownemu poddawaniu się plemion góralskich, dowodem są jeszcze niepokonczone wyprawy: Marszałka Bugeaud, w górach Aures, i Polkownika St Arnaud w górach Tenes i Orleansville. Arabowie poddają się dzisiaj, a za dni kilka znowu podooszą sztandar rokoszu.

Dni 10 czerwca.

P. Guizot po raz pierwszy po chorobie swojej ukazał się dziś w Izbie Deputowanych, gdzie ze wszech stron winszowano mu powrotu do zdrowia. Minister marynarki przedstawił projekt do prawa o udzielenie kredytu około 10 milionów, na uzbrojenie floty, mającej, stosownie do traktatu z d. 29 go maja, zająć stacyą nad brzegami Afryki, dla stłumienia handlu niewolnikami; przyczem złożył na biurze Izby tenże traktat, i instrukcyę, mającę być wydane dowódczy francuzkiemu pomienionej floty. Następnie Izba zajmowała się dalszym rozbiorem budżetu wydatków, mianowicie budżetu wydziału spraw zagranicznych. P. Billault z tego powodu roztrząsał różne kwestye polityczne, które jeszcze zostają do załatwienia. P. Guizot odparł jego zarzuty przeciw gabinetowi mową obszerną i pełną zapалу, w której dowodził, że ministerstwo wszędzie i zawsze czuwa nad interesem Francyi i staje w jego obrońnie. Przy odejściu poczty, P. Guizot znajdował się jeszcze na mównicy.

— Rozeszła się pogłoska, że rząd, po otrzymaniu depeszy telegraficznej z Madrytu, rozkazał wydalić z Paryża wielką liczbę wychodźców hiszpańskich, należących do stronnictwa Karlistowskiego i Exaltowanych.

— *Revue de Paris* zapewnia, że mianowanie Kontre-Admirała Dupetit Thouars dowódcą floty francuzkiej, mającej być wysłaną na brzegi Afryki, dla wykonania nowego traktatu, zawartego z Anglią względem stłumienia handlu niewolnikami, jest prawie niewątpliwe.

— P. Pisatory opuścił Paryż udając się na miejsce urzędowania swojego, do Aten.

— General-Portucznik, Baron Desmichels, inspektor jeneralny jazdy, i General-Portucznik Vice-Hr. de Caux, Par Francyi, niegdyś Minister wojny, w tych dniach zeszedł ze świata.

А н г л и я

Лондонъ, 6 Іюня.

Герцогъ и герцогиня Немурскіе, третьяго дня, прѣѣхали въ Лондонъ и остановились въ Букингамскомъ дворцѣ. Ихъ Высочества будутъ находиться сегодня на балѣ у Королевы.

Наслѣднй герцогъ Баденскій прибылъ вчера въ Дувръ.

Третьяго дня, въ верхней палатѣ, послѣ продолжительныхъ споровъ, приступлено было къ собранію голосовъ на счетъ вторичнаго чтенія билля о Майнутахъ семинаріи. Палата 226 голосами противъ 69, слѣдственно большинствомъ 157 голосовъ, утвердила чтеніе этого билля. Во время преній особенно обратили на себя вниманіе, епископы—Норвичскій (д-ръ Станлей), Сентъ-Давидскій (д-ръ Тирвелъ), усердною зачиткою билля, а равно гр. Спенсеръ, который, съ давняго времени не бывавъ на засѣданіяхъ палаты, нарочно прибылъ въ этотъ день, чтобы подать голосъ и изъяснить надежду, что настоящій билль послужитъ вступленіемъ къ другимъ мѣрамъ, клонящимся къ пользѣ Ирландіи.

Отреченіе Донъ Карлоса отъ правъ на испанскую корону есть такое событіе, котораго здѣсь никто не ожидалъ. Донъ Карлосъ уѣзжаетъ въ Италію, а графа Монтемоліна ждутъ въ Лондонѣ и готовятъ для него самый радушный пріемъ.

7 Іюня.

Вчерашняго числа Королева давала въ Букингамскомъ дворцѣ великолѣпный балъ, на коемъ всѣ присутствующія лица были въ костюмахъ эпохи отъ 1740 по 1750 годъ; число приглашенныхъ простиралось до 1200 чел., оно состояло изъ членовъ дипломатическаго корпуса и знатнѣйшихъ иностранцевъ, находящихся въ столицѣ, которые были одѣты въ соответственные сей эпохѣ костюмы своихъ націй. Королева и принцъ Альбертъ открыли балъ съ герцогомъ и герцогиней Немурскими.

Вчера, въ нижней палатѣ, лордъ Ашлей просилъ позволенія представить билль противъ существующихъ постановленій касательно заведеній умалишенныхъ. Рѣчь лорда Ашлей по сему предмету принята была съ громкими рукоплесканіями а министръ внутреннихъ дѣлъ обѣщалъ поддерживать его предложеніе.

Въ журналѣ *Herald* сравниваютъ силу англійскаго пароднаго флота съ французскимъ и доказываютъ, что первый изъ нихъ состоитъ изъ 140 судовъ съ машинами въ 34 500 силъ, а второй состоитъ только изъ 103 судовъ въ 28,000 силъ.

10 Іюня.

Вчера, Ея Величество Королева, въ сопровожденіи гостей своихъ, герцога и герцогини Немурскихъ, отправилась въ Виндзорскій замокъ. Ихъ Высочества, какъ слышно, намѣрены пробыть въ Англіи недѣли двѣ.

Въ минувшій Четвертокъ, на прибывшемъ изъ Гамбурга въ Блэквелъ пароходѣ *Princess-Royal*, привезены лошади отличной породы, назначенныя къ подарку Его Величествомъ Государемъ Императоромъ Всероссійскимъ, Королевѣ Викторіи.

И с п а н і я

Мадридъ, 28 Мая

Третьяго дня конфисковали здѣсь всѣ экземпляры эспартеристскаго журнала *el Espectador*. Два редактора журнала *Clamor Publico*, по приказанію генерала Нарваэза, были арестованы и подъ сильнымъ конвоемъ отправлены въ Кадиксъ. Слышно, что ихъ пошлютъ на Филиппинскіе острова.

Политическій начальникъ предписалъ, чтобы отъ журнала, за три часа до выхода каждаго политическаго ему, одинъ экземпляръ оного былъ представля-

Въ журналѣ *Heraldo*, органѣ генерала Нарваэза, оправданіе ареста вышеупомянутыхъ редакторовъ, пишутъ: „Нѣсколько уже дней какъ говорятъ о планѣ и кровопролитномъ смѣненіи, должествующемъ всѣхъ; намъ извѣстно также, что правительство имѣетъ строгій присмотръ за заговорщиками и знаетъ обо всѣхъ ихъ проискахъ. Заговоръ сей приводитъ въ движеніе изъ—за границы; Аякухосы въ Лондонѣ и Парижѣ начальствуютъ надъ онымъ, и

А н г л и я

Лондонъ, 6 czerwca.

Хиażе Nemours przybył tu wczoraj z małżonką swoją i wysiadł w pałacu Buckingham. Хиażе odbył tę podróż w celu znajdowania się na dzisiejszym balu u Dworu.

— Dziedziczny Хиażе Badeński wylądował wczoraj w Duvrze.

— Wczoraj, po długichъ sporachъ w Izbie Wyższej, przystąpiono do głosowania nadъ drugimъ odczytaniemъ билу o uposażeniu seminaryum w Maynooth. Ministrowie otrzymali większość 157 głosówъ: за odczytaniemъ bowiem oświadczyło się 226 Lordówъ, a przeciwъ niemu 69. Podczas obradъ Izby nadъ témъ przedmiotemъ, odznaczyli się szczególnie Biskupi: Norwich (Dr. Stanley) i St. D. wid's (Dr. Thirwall), gorliwemъ za obstawaniemъ за биллемъ ministerjalnymъ z punktu miłości chrześcijańskiej, tudzież Hr. Spencer, który nie bywając oddawna na obradachъ parlamentu, przybył umyślnie w tymъ dniu dla dania swей kręski, i wynurzył nadzieję, że бил obecny będzie wstępemъ do innychъ środkówъ, mającychъ na celu dobro Irlandyi.

— Zrzeczenie się tronu przez Don Karlosa jest wypadkiemъ, którego tu niktъ się nie spodziewał. Don Karlos jedzie do Włoch, a Hr. Montemolinъ spodziewany jest w Londynie, gdzie go oczekuje najprzyjaźniejsze przyjęcie.

Dnia 7 czerwca.

Królowa dała wczoraj w pałacu Buckingham wielki bal kostiumowy, na który wszyscy goście zgromadzili się w ubiorachъ, z epoki od 1740 do 1750 roku. Liczba zaproszonychъ wynosiła 1,200 osób, i składała się z członkówъ Ciąła Dyplomatycznego i najznakomitszychъ cudzoziemców, w stolicy bawiącychъ, przyodziałychъ w stroje swychъ narodówъ ze wspomnionej epoki. Królowa i Хиażе Albert rozpoczęli bal z Хиāciemъ i Хиāżną Nemours.

— Wczoraj, w Izbie Niższej, Lord Ashley żądał, aby mu pozwolono przedstawić бил o zmianie dotychczas istniejącychъ przepisówъ względemъ domówъ obłąkanych. Mowa miana przezъ niego z tej okoliczności, zyskała powszechne oklaski, a Ministerъ spraw wewnętrznychъ przyrzekł popierać wniosekъ Lorda Ashley.

— *Herald* porównywa siłę floty parowej angielskiej z francuską. i okazuje, że pierwsza składa się z 140 okrętówъ, o siłę 34 500 koni, druga zaś liczy tylko 103 okręty, o siłę 28,000 koni.

Dnia 10 czerwca.

Królowa Jmć, w dniu wczorajszymъ, z dostojnymi gośćmi swymi, Хиāciemъ i Хиāżną Nemours, którzy, jak słychać, mają tu zabawić dwa tygodnie, udała się do zamku Windsor.

— W zeszły Czwartek, statekъ parowy *Princess-Royal*, z Hamburga zawinął do Blackwell, przywozącъ kilka koni, nadzwyczajnej piękności, ofiarowanychъ przezъ Najjaśniejszego Cesarza Wszechъ Rosyi w darze dla Królowej Wiktorii.

H i s z p a n i a

Madrjt, 28 maja

Onegdaj skonfiskowano tu wszystkie egzemplarze *Esparterysowskiego* dziennika *el Espectador*. Dwaj Redaktorowie dziennika *Clamor publico*, na rozkazъ Jenerała Narvaeza, zostali uwięzieni i pod mocną eskortą odprowadzeni do Kadyxu. Słychać, że mają być odesłani na wyspy Filipińskie.

— Naczelnikъ polityczny wydałъ rozkazъ, aby odtądъ na trzy godziny przedъ wydaniemъ kaźdego politycznego dziennika, jeden egzemplarzъ składany byłъ u niego.

— Dz. *Heraldo*, właściwy organъ Jenerała Narvaez, usprawiedliwającъ uwięzienie wspomnianychъ wyżej Redaktorówъ, donosi: „Od kilku dni mówią o planachъ i krwawej rewolucyi, zapowiedzianejъ na bardzo bliską przyszłość; wiemy także, iż rządъ ma bardzo baczne oko na spiskowychъ i zna ichъ wszystkie zabiegi. Spisekъ ten kierowany jest z zagranicy; Ajakuchowie w Londynie i Paryżu stoją na jego czele i pragną korzystać zъ nieobecności dworu, aby zamachъ swój przywieść do skutku. W tymъ celu zaciągają

желая воспользоваться отсутствием двора, стараются замыслить свой привести в исполнение. Съ этого цѣли они произвели въ Лондонѣ заемъ и прислали сюда англійскаго агента, который деньги эти долженъ раздать войскамъ. Правительство узнало, что недавно снабдили оружіемъ и амунициею національную милицію, отличившуюся своею приверженностію къ бывшему регенту. Въ оконч. вѣн статьи сей *Heraldo* грозитъ заговорщикамъ то же участію, которая постигла Зурбано и его сыновей.

— Здѣшній гарнизонъ третьяго дня стоялъ подъ ружьемъ въ казармахъ. Полицейскіе солдаты снабжены огнестрѣльнымъ оружіемъ.

— Биржа была вчера чрезвычайно взволнована. Нѣсколько спекулянтовъ объявили себя несостоятельными.

Т у р ц і я .

Константинополь, 21 Мая.

18-го с. м. Султанъ лично присутствовалъ въ государственноѣ совѣтѣ, при отпускѣ провинціальныхъ депутатовъ. Предсѣдательствующій въ отдѣленіи юстиціи, Сулейманъ-Паша, произнесъ по этому случаю рѣчь, которою уведомилъ сихъ депутатовъ о султанскихъ постановленіяхъ на счетъ поданныхъ прошеній и проектовъ. Относительно прошенія о томъ, чтобы сборъ податей былъ производимъ послѣ жатвы, Сулейманъ-Паша объявилъ, что Султанъ, желая облегчить для подданныхъ своихъ платежи повинностей, и вмѣстѣ съ тѣмъ доставить имъ возможность вносить оныя, не прибѣгалъ къ займамъ за большіе проценты, благоволилъ уважить прошеніе депутатовъ, и назначить взносъ податей послѣ окончанія жатвы, вмѣсто нынѣшняго срока взиманія оныхъ послѣ весняго и осенняго равноденствій.

— Порта назначила двухъ комиссаровъ, должностныхъ немедленно отправиться въ Янину, Ларису и на границу, для собранія свѣдѣній и уведомленія о греческихъ революціонныхъ проискахъ, и о нарушении границы. Греческій повѣренный въ дѣлахъ подаль Портъ поту, въ коей, жалуетъ на задержаніе многихъ греческихъ подданныхъ въ Румелии, въ числѣ которыхъ состоятъ совершенно цѣлныя путешественники, требовалъ освобожденія ихъ—и передачу греческимъ властямъ. Порта, вслѣдствіе сего, освободила нѣсколько лицъ, арестованныхъ въ Албаніи и въ Адрианополѣ.

— Сербскій повѣренный въ дѣлахъ уведомилъ недавно Мусса-Пашу и Шекибъ-Эффендія, что христіане въ уѣздахъ Ниссы и Лесковача слишкомъ угнетены, и что многіе изъ нихъ рѣшились переселиться въ Сербію, если такое состояніе продлится. Мусса-Паша обещалъ помочь сему; однако же удивлялся, почему находящіеся теперь здѣсь депутаты упомянутыхъ уѣздовъ не представили сами этого рода жалобы; на что первый отвѣчалъ, что они умолчали объ этомъ вѣрно изъ опасенія, чтобы по возвращеніи своемъ не подвергнуться сильнѣйшимъ гонѣніямъ и опасности со стороны мѣстныхъ властей.

— Румелійскій Сераскирь получилъ предписаніе возвратиться съ войсками изъ Лариссы на прежніе посты. Кажется, что посланники великихъ державъ подали Портъ совѣтъ, чтобы она не раздражала еще болѣе взволнованныхъ умовъ въ Греціи.

мieli в Англіи pożyczkę i przysłali tu ajenta angielskiego, który ma te pieniądze pomiędzy wojsko rozdawać. Rząd otrzymał wiadomość, że niedawno rozdano broń i amunicję pomiędzy milicję narodową, które byłemu Rejentowi najbardziej przychylnie były. W końcu tego artykułu, *Heraldo* grozi spiskowym tym samym losem, jaki spotkał Zurbana i synów jego.

— Otagdaj wojska załogi tutejszej stały w koszarach pod bronią. Żołnierze policyjni zaopatrzeni są w broń palną.

— Giełda była wczoraj w wielkim wzburzeniu. Kilku spekulantów ogłosiło się już za niewypłacalnych.

Т у р ц і я .

Константинополь, 21 мая.

Дня 18-го б. м., Султанъ уѣхалъ въ Радъ Паństwa, aby być obecnymъ przy pożegnaniu Posłów prowincjonalnych. Prezes wydziału sprawiedliwości, Sulejman-Basza, miał przy tej okoliczności mowę, w której zawiadomił Posłów o postanowieniachъ Sultana względemъ prośb i projektów, przez nichъ przedstawionychъ. Co się tyczy głównej prośby, aby pobór podatków odbywał się po żniwachъ, Sulejman-Basza odpowiedział, że Sultana, chcącъ ułatwić poddanymъ opłatę takowychъ, i uwolnić ichъ od pożyczania pieniędzy na wysokie procenta, raczył przychylić się do przełożenia Posłów, i urządzić pobór podatków po żniwachъ, nie zaś jak dotychczas po wiosennemъ i jesieniemъ porównaniu dnia z nocą.

— Порта мianowała 2-хъ Komissarzy, którzy niezwłocznie udać się mają do Janiny, Larissy, i na granicę, w celu zdania sprawy o hellenickichъ rewolucyjnychъ zabiegachъ i naruszeniu granicy. Sprawujący interesa greckie podał Porcie notę, w której żałującъ się na ujęcie wielu poddanychъ greckichъ w Rumelii, pomiędzy którymi znajdują się zupełnie niewinni podróżni, żądał uwolnienia ichъ z więzień tureckichъ i wydania władzomъ greckimъ. Pорта w skutekъ tego uwolniła rzeczywiście kilka osóbъ uwięzionychъ w Albanii i Adrianopolu.

— Sprawujący interesa Serbii zawiadomił niedawno Mussa-Baszę i Szekib-Еffendego, że Chryścianie w powiatachъ Nissy i Leskowacz takъ są ucierpieni, że wielu zъ nichъ postanowiło przenieść się do Serbii, jeżeli ten stanъ rzeczy dłuższy trwać będzie. Mussa-Basza przyrzekłъ temu zaradzić; dziwił się jednakъ, że obecni tu teraz Deputowani zъ tychъ powiatówъ nie podali sami tego rodzaju żądań, na co pełnomocnikъ Serbski odpowiedział, że zapewne bali się tego uczynić, albowiemъ wiedzą zъ doświadczenia, że podobni oskarżyciele, za powrotemъ do domu, wystawieni są na największe prześladowania i niebezpieczeństwa ze strony władzъ miejscowychъ.

— Sersaskier Rumellii otrzymałъ rozkazъ powrócenia zъ wojskiemъ zъ Larissy na uprzednie swe leże. Zdaje się, że Posłowie mocarstwъ opiekuńczychъ udzielili Porcie tę radę, aby nie rozjrzającъ jeszcze bardziejъ wzburzonychъ umysłów wъ Grecyi.

Съ 1-го ч. Іюля принимается подписка на второе полугодіе Виленскаго Вѣстника. Гр. Подписчики благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, для избѣжанія некомплектныхъ экземпляровъ. Подписная цѣна за полгода, съ пересылкою по почтѣ,—5 руб. 50 коп. сереб., безъ пересылки 4 руб. 50 коп. сереб. На четверть года подписываться можно только безъ пересылки, цѣна 2 руб. 25 коп. сереб.

Z dniem 1-go Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze Kuryera Wileńskiego. Szanowni Prenumeratorowie dla uniknienia exemplarzy niekompletnychъ raczą zgłaszać się wcześniej. Cena półroczna, zъ pocztą rub. sr. 5 kop. 50, bezъ pocztу rub. sr. 4 kop. 50. Na kwartałъ można tylko prenumerować na miejscu wъ Wilnie, bezъ pocztу, cena rub. sr. 2 kop. 25.